XXIX. évfolyam. 88. szám. Szerda, 1897. április 14.

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre . . . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . . . 2 „ 50 „
Egy hóra . . . . . 1 „ — „
Egyes szám ára 4 kr

Felelős szerkesztő: KOHÁNYI GYULA.
Főmunkatárs: Ifj. MÓRICZ PÁL.
Kiadók: HOFFMANN és TÁRSA.

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s több z i rdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díjmin den külön beigtatásért 30 kr.

A Kossuth vármegyéje.

Debreczen, április 14.

A kvóta emelés kérdése most a magyar politikai élet tengeri kigyója, mely ódon vármegyeházakban, uj festésü városi tanácsházakban fel-fel üti a fejét a kormánynak s a Bánffy kapitányainak: — a főispánoknak módfeletti kellemetlenségére . . .

Mennyit kell nekik, szegénykéknek csürni-csavarni, hogy a mindenható kormány érdekében csak annyit is elérhessenek, mint a mennyit például Debreczen szabad királyi város közgyülésén elértek, hogy a törvényhatóság külön szavát nem emelvén, csupán pártolólag járuljon a hevesi ismert felirathoz.

Ez a csürés-csavarás, az érzelmeknek eme férfiatlan tákargatása pedig szánalmasabb még az utszéli koldus énekénél is. Legyen a magyar ember férfias. egyenes, becsületes és szókimondó, mint ahogy a nemes ősök gyakorta a vérpadig, az utolsó bárdcsapásig vagy bitóig is voltak. És gyámoltalan hallgatásával ne növelje ama lakáj hitüeknek a vakmerőségét még nagyobra, kiknek tábora osztrák-honban fekszik, a kik Magyarország száz millióit most is készek odadobni az osztráknak . . .

De nem! Még sem halt ki még a magyar virtus. Vannak még férfiak Magyarországon, kik szavukat merik emelni az osztrák hitü lakájok hazafiatlan merénylete ellen. Pestvármegye bizottsági tagjai közöttük az elsők, a kik ugyanazon czimeres teremben, ahol hajdan zengett nagy Kossuth Lajos varázstüzü szava, ott most is hazafiasan, férfiasan tiltakoztak a kvóta emelés ellen . . .

És nemcsak csatlakoztak Zala, Fejér és Heves-vármegyék hason irányu átirataihoz, hanem a báró Prónay Dezső inditványára határozták, hogy még külön is felirnak az országgyüléshez felkérve azt, hogy egy szivvel-lélekkel tiltakozzon a tisztelt ház ez életünket, erőinket fenyegető merényiet ellen . . .

A mai korrumpált viszonyok között is szeretnők hinni, hogy Pestvármegye eme nyilt, becsületes szava nem lesz pusztában elhangzó szó, de a hazafias emlékek által megszentelt közgyülési teremből, mint a vihar fákat tördelő zugása ugy fog szerte viharzani e tiltakozó szó, felrázván a kormány kegy által hülyeségbe szenderitett gyávákat, erősitve a harczban a küzdőket

Pestvármegye, a vezér vármegye megmutatta az egyedüli ösvényt, melyen minden hazafias és magyar törvényhatóságnak haladni lehet s haladni kell! Hisszük, hogy osztrákot verő tábor gyül a vezér vármegye nyomában! S hisszük, hogy e szókimondó egyenes romlatlan magyar sereg között ott lesz majd a Bocskay vármegyéje, Hajduvármegye is, mely önmaga tagadná meg becsületes, hazafias multját, ha legközelebbi közgyülésén szinte a saját szavával nem tiltakozna osztrák barátjaink ez őrült álma ellen?! . . .

Ifj. Móricz Pál.

BELFÖLD.

Gróf Dégenfeld József szabolcsi főispán. Mint a hivatalos lap nyomán meg is irtuk, Kállay Andrást, Szabolcsmegye főispánját — ki nem engedte magát a kormány által kortes vezérnek felhasználtatni — felmentették állásától és a mint most ujabban értesülünk, a vármegye közönsége a napokban élénk ovációkkal és ünneppel fog elbucsuzni a a szeretett és tisztelt főispántól. A vármegyében attól tartanak, hogy a főispáni teendők vitelét ideiglenesen gr. Dégenfeld Józsefre, a szomszéd Hajduvármegye főispánjára fogják bizni.

A kitagadott magyar nyelv.

Irta: **Ujhelyi Andor**
görög-katholikus lelkész.

Hajdu-Dorogh április 12.

A »Pesti Napló« f. hó 13-iki számában jelent meg Ujhelyi Andor h. dorogi lelkésznek ezen férfias hangon megirt levele — czikke, — mely a magyar görög-katholikus testvérjeinknek a magyar liturgiájával foglalkozik abból az alkalomból, hogy a magyar liturgia megoldásának kérvényét a lapok közlése szerint, Róma visszautasitotta volna! Mi közérdekűségénél fogva szószerint itt közöljük e nagybecsü czikket, mely becsületére válik a nevezett lelkész urnak, aki a politikában máskülönben mi nekünk ellenfelünk.

„Több lap egy közleményt hozott a minap, amely szerint azt a memorandumot, — illetve kérvényt, amelyet 1896 junius 27-én a

A „DEBRECZEN" TÁRCZÁJA.

AUTODAFÉ.

— **Henry Murger.** —

Az első fecskét megpillantva tegnap
Hirdetve a tavaszt fejem felett,
Az édes lányra gondolék egész nap,
Ki egykor tán őszintén szeretett.
A mult emlékin elmerengve erre
A vágy szivembe ujra visszatért
És hamvadó lelkemben im egyszerre
A régi láng foglalta el a tért.

Hisz ifjuságom eltemetve nincs meg!
Emlékedet megőrzöm én hiven,
S ha ajtómon kopognál egyszer ismét
Felnyilna az neked Musette szivem.
Hányszor jelensz meg álmaimban nékem!
Intve felém te bájos hütelen . . .
Musette, Musette! légy ujra feleségem,
Jer, oszd meg a száraz kenyért velem.

Im visszatérted hirét hallva látod
Ujjonganak már a vén butorok,
Megannyi néked áldott, hü barátod,
Jókedvében lásd mind szinte forog . . .
Mondd kedvesem, miért nem jösz hát vissza?
Fehéren vár az ágy, megbontva rad,
S ha nem vagy itt: pohárkádból ki issza
Mosolyogva rám a szerelem borát?

Vedd föl, mint egykor, hófehér ruhádat,
Sétálunk majd a zöld ligetbe kinn,
Susogva hajlanak reánk az ágak
S elszáll szivemből a szerelmi kin.
Szürkés fátyollal ha beáll az este,
Te dalba kezdesz vigan édesem,
S ki volna boldogabb akkor, mint én s te,
Mig csókolgat a szellő édesen.

Az elhagyott kis fészket fölkeresve
Mikor lezajlott már a Carnevál,
Musette nálam járt, mint régen, egy estve
És azt hivém, a gyász örömre vál.
De karcsu, hütlen testét átölelve
Vágyat nem érzék már a csók után.
S nem tért Musettenek sem meg régi kedve,
Csalódva mentünk hát szét ezután.

Isten veled csapodár ideálom!
Bohó szerelmem eltemettelek;
Végére érkezett a kedves álom,
Az ifjuság elszállt szivem felett . . .
Emlékeim omló hamuvá váltan
Porladnak már lelkem mélyébe lenn
S ki egykoron enyém valál: elváltam
Tőled örökre édes hütelen!

Ifj. Téglás Gábor.

Iparos dinastiák.

— A »Debreczen« eredeti tárczája. —

Irta és a Csokonai-kör 1897. április 9-iki ülésén felolvasta

Zalai Márk.

(Folyt és vége)

Miket a gyermek kora ifjuságában szüleitől lát és hall, azok mélyen bevésődnek zsenge lelkébe.

Kinek a látköre kitágult, ki mindent értelmes szemekkel lát és kifejlett itélőképességgel hall, jobban haladhat az ipar terén, mint annak a szegény tudatlan, gyámoltalan embernek a fia, kit azért adnak mesterségre, mivel otthon nem volna betevő falatja. Ezekből lesznek a közlegények, de az iparnak vezénylő tisztekre van szüksége, kik azt fok-

ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSITÓ TÁRSASÁG BUDAPESTEN.
I. tűz-, szállitmány- és jégbiztositási üzlet.

magyar liturgia engedélyezése s egy önálló magyar görög-katolikus püspökség felállítása ügyében nyujtottak át a herczegprimásnak s a magyar kormánynak — Róma visszautasitotta.

Nem tudom, honnan vették e közlés', mert — mint a kormányhoz közelálló sajtó is irja — az egyházi hivatalos körök még mitsem tudnak a Vatikán ilyen döntéséről. Mindazonáltal érdekesek a közléshez füzött magyarázatok,

Azzal kezdik, hogy »Magyarországon a budapesti egyetemi templomban 1896 junius 29-én a görög szertartásu katholikus rutének magyar nyelven énekelték a misét és ugyanilyen nyelvü liturgikus könyveket adtak ki.»

Valóban különös és tájékozatlanságra mutató állitás, hogy a rutének magyar liturgiát énekelnek. Hiszen a rutén nép magyarul beszélni sem tud, — hogy tudna magyarul énekelni! A rutének, amióta Róbert Károly idejében, a XIV-ik szazadban bevándoroltak Magyarországba Koriatovics herczeg vezetése alatt, és az oláhoktól elhagyott Ung, Bereg, Ugocsa s Maramaros vármegyék bérczeire és lapályaira letelepedtek — mindig ott élnek, megtartották nyelvüket és szokásaikat, bár a magyarral mindig testvéri viszonyban éltek. Magukkal hozott rutén (orosz) nyelvükön beszélnek ma is, ez a társalgási nyelvük, oltáraikról pedig az ó-szláv nyelv hangzik.

Igy áll a dolog a ruténekkel. — És már most azt, hogy a Szabolcs, Szatmár, Zemplén, Hajdu stb. vármegyékben lakó magyaroknak csak azért, mert ők is görög-katolikusok — tehát a rutén neppel egy valláson vannak, miért kell szintén ruténeknek lennit ők — azt valósággal megértem nem tudom.

Legyünk már egyszer tisztában ezzel a dologgal, mert amint tapasztaljuk, bennünket, görög-katolikus magyarokat ellenségeink tendenciózus következetességgel mindig ruténeknek (oroszoknak) neveznek. Vegyék tehát tudomasul, hogy mi hithü görög-katolikusok vagyunk — de magyarok és nem rutének.

A görög-katolikus magyarság érdekében már több izben megindult mozgalomnak éppen az az egyik főrugója, hogy nem akar oroszlenni, hanem megakarja tartani ősi karakteret, magyar akarmaradni az idők végéig.

Az emlitett közlemények megtagadják a keleti katolikus egyháznak azt a sarkalatos jogát, hogy szabadélő nyelven végezhesse liturgiáját. Indokolásul felhozzák, hogy soha sem volt rutén, szerb, bolgár liturgia, hanem mindig Szent Cyrill és Method korának szláv liturgiája. Elfogadnám szivesen ezt az okoskodást, ha nem tudnám, hogy ó-szláv nyelvet csak ugy megérti a rutén, mint a szerb, vagy a bolgár, tehát mindnyajoknak az ó-szláv volt nevelőanyjuk, — ezeknek tehát nincs is szükségük a forditásra.

A román liturgiáról azonban a közlemények bölcsen hallgatnak, mert ez lerontana minden okoskodásukat és a mérleget a mi javunkra billentené. Pedig tudhatnák, hogy a roman oltári nyelv használatát Rákóczi fejedelem erőszakolta a románokra: mindaddig ők is ó-szláv nyelven miséztek.

Tehát az oláh nyelvet megtiszteltetni Magyarországon liturgikus nyelvnek, de a magyar nyelv használata kiforgatná a világot sarkából?

Hát azt nem tudják, hogy a latinszertartásu katolikus horvátoknak meg van engedve a szláv mise még Montenegróban is? Igen — de a horvátoknak van Strossmajerjük. Hanem — fájdalom — jól tudjuk mi görög-katolikus magyarok, hol a hiba. — Hiszen báró Bánffy miniszterelnök a képviselőházban Kovács József volt országgyülési képviselő interpellácziójára adott válaszában nyiltan megmondta, hogy a magyar liturgikus nyelv érdekében többször megindult mozgalmak alkalmával véleménynyilvánitás végett megkérdeztek a magyar egyháznagyokat, kettőnek a munkácsinak és eperjesinek, tehát éppen két rutén püspöknek kivételével a többi mind ellene nyilatkozott a magyar nyelv liturgikus használatának. Pedig a görög-katolikusok biztositották magnknak az unionális bullában a nemzeti nyelv liturgikus használatát, a keleti egyháznak ezt a sarkalatos jogát tehát eltagadni nem lehet.

Hogy a román püspökök ellene voltak a magyar misének, azt értem, habár megokolva nem látom. Mert beláthatnák, hogy ami nekik, igazságos, az nekünk legalább is méltányos. De hogy a hazafias latinszertartásu püspökök miért helyezkedtek oly mereven a non possumusra, azt már igazán nem értem.

Hiszen a latin egyházra egyáltalán nem háromolhatik abból semmi kár, ha mi az oltárnál magyarul imádjuk Istenünket. A magyar vidékeken évtizedek óta hangzik már az oltárról a zengzetes magyar szó, de egyetlen eset sincs följegyezve, hogy valaki elhagyta volna a latin szertartást azért, mert latin nyelven szolgálják a misét és átjött volna a görög szertartásra azért, mert itt magyarul szolgálják azt. Miért zárkóztak tehát el magyar katolikus egyháznagyjaink jogos kére münk elől?

Bármint álljon is a dolog, mi, magyar görög-katholikusok igaz ügyünk diadalra juthatásának reménytelensége miatt kétségbe nem esünk, mert a jelzett döntésben nem hiszünk.

De ha csakugyan megtörténnek ez a döntés mi nem fogunk megszünni a kérésse', zörgetéssel mindaddig, a mig Rómában is meg nem hallgatja a jól informált pápa ő szentsége alázatos, de igazságos kérelmünket.

Hiszen lehetetlen, hogy egy népnek nemcsak igazságos, de törvényeken alapuló jogos kerelmét ne teljesitenék. Hisz lehetetlen, hogy ott, a hol már évtizedek óta használják a magyar nyelvet, visszahozzák a szlávot, és lehetetlen, hogy Róma saját egyházának fiait lelki veszedelembe kergesse.

Az elvégre lehet, hogy a magyar forditás ellen aggályok merülnek fel, mivel egyházilag a forditást nem approbálták, lehet, hogy bizonyos hézagokat még pótolni kell; de hogy emiatt a törvénytelenül bár, de már használatba vett liturgiát az oltárokról leszorítsák, erre elegendő ok nincs.

Nincs ellenünk alapos ellenérv, minden mellettünk szól — s ebből is csak az látszik, hogy ezen a téren ismeretlen ellenségekkel állunk szemben, s hogy legnagyobb bajunk nekünk az, — hogy nincsenek Strossmajerjeink.

---

ról-fokra emelik és fejlesztik, mert minden haladás csak fejlődés dolga.

Ugy tudom, hogy a fővárosi orvosok, ügyvédek és tanárok fiaiból kerülnek ki a legtöbb egyetemi tanárok, tablai és kuriai birák. Ez nagyon természetes. Az orvos legjobban tudja saját tapasztalatából, hogy mi módon nevelhet fiából nálánál tehetségesebb orvost és e mellett jelszava: Fiam különb ember legyen apjánál. Hasonlóképen áll ezen példa az ügyvédre, kereskedőre és iparosra, mindenütt csak nálunk nem; nálunk kihal az iparossal minden tanulmánya és tapasztalata. Mindenkinek alul kell kezdenie, ujból kell magát felküzdenie és élet-halálharczot vivnia a szegénységgel, a nyomorral, a tapasztalatlansággal és fajdalom a lenézéssel is.

Fővárosunkban már némi sejtelemmel birnak egy régi czég értékéről. Már itt számos táblán olvasható: alapittatott 1812 ben. Fönnáll 60 év óta és hasonlókat.

A régi jó czég olyan, mint a jó bor. Minél régibb, annál jobb. Egyik czég átadja a másiknak tradicioit, tapasztalatait összeköttetéseit, szerzeményeit, hitelét és nimbusát.

Ön talán elfelejtette már, hogy a teljes elzülléshez közel álló árva gyermek létére ritka emelkedést egyesegyedül az annyira becsmérelt iparának köszönheti. Ha elfogult a tarsadalom, ne tetézze téveszméit még avval, hogy azt a rozsdás előitéletet fegyver gyanánt öngyilkossági szándékkal önnön maga ellen forditja.

Erre bosszus haragjában megneheztelve imigy felelt: Méreg dragán, arczom véres verejtékével fizettem én meg szerzeményeimet. Éjjel-nappal dolgoztam és a mellett nélkülöztem, városról-városra éhen-szomjan vándoroltam, lenézést és mellözést türtem. Ilyen szánalmas sorstól akarom gyermekeimet megkiméln. És e miatt akarom én legutolsó filléremet is föláldozni, hogy őket urakká neveljem.

Hiába magyaráztam neki, hogy mind ezekre fiainak szüksége nem lesz. Ők azon irigylehető boldog halandók közé tartoznak kik dusan teritett asztal mellé ülhetnek midőn az apai gondoskodás folytán sikeresen felépitett várat tovább épithetik, kik önállóságuk és vagyoni függetlenségöknél igazi urak. Hasztalan volt minden argumentum.

Akit az Istenek meg akarnak rontani annak előbb megzavarja az értelmét.

Rövid szünet után imigy folytatá: Imre fiam katona lesz. Már kicsi korában nem ábrándozott másról, mint kard és puskáról. Még megérem, hogy ezredes lesz.

Ha fiának a katona pálya iránt kiváló tehetsége van elhatározását csak helyeselnem lehet; am a multkor tanuja voltam annak, hogy épen fia figyelmeztette szabászát holmi kis hibákra és szintén örültem lelkemben hogy milyen derék utódot nevelt nagyszabásu üzletének.

Majd kiverem ezt a kontárkodást makacs kis fejéből. Bezzeg Karolykám felé sem néz a mühelynek, abból nagy ur lesz. — Még a szünidők alatt is tanul.

A fiunak malheurja ven. Egy pár secunda mindig belecsuszik bizonyitványába. Nem rosz eszü, csak lusta és szórakozott.

Minden tudományos pályához, viszonyszám, észbeli tehetség és ráterm ttség kell. Ha már nem neveli idősebbik fiát iparosnak legyen kisebbik gyermeke ennek a fényes czégnek örökőse. Az még hajlitható.

Fiaimból semmi szin alatt nem lesz iparos. Mit mondana a világ? A dusgazdag Sámfás fiait agyondolgoztatja. Daczára nagy vagyonanak meg sem lát tovább a kaptafanál.

Azóta nem beszéltem vele; de arról értesültem, hogy a koczka ellene fordult.

Minap a fővárosban egy pinczehelyiség előtt haladva az ablakon át láttam Sámfás ur megtört, meggörnyedt alakját. Hosszasan lengő ősz szakallal, beesett arczczal, zöldes szemüveggel üldögélt egylábu kerek széken, egy rozoga alacsony kis dolgozó asztal mellett. Ismét foltozó varga lett. — Idősebbik fia a katona, a leendő generális, ifjan halt meg. Gyógyithatlan betegség vitte a korai sirba. Ifjabbik fia, a reménybeli miniszterelnök, ki korhelykedése által tönkre tette az egész családot, nyomtalanul eltünt,

Nagy nehezen esett át az érettségi vizsgán; de már azután oly testi bágyadtságot, oly lelki kimerültséget érzett, hogy a tanulmányok folytatására sehogy sem volt rábirható.

Ekkor atyja nagyobb földbirtokot vett, hogy fia azon gazdálkodjék. Minthogy azonban ez által a tőkét saját aranybányához hasonló üzletétől elvonta, másrészt pedig sem ő, sem pedig fia a gazdálkodáshoz nem értett, mestersége rohamosan hanyatlott, a mindkét részről ért tetemes veszteségek és fiának rendkivüli korhelykedő és pazarlási mániája siettették Sámfás uram bukását

Szilágyi István.

1819—1897.

Debreczen, április 14.

Lapunk tegnapi számának távirati rovatában megirtuk a szomoru hirt, hogy Szilágyi István, a máramaros-szigeti főgimnázium nyugalmazott igazgatója, f. hó 12-én délelőtt 9 órakor meghalt. Egy érdemekben gazdag hetvenhét esztendős élet fejeződött be Szilágyi István elhunytával, a ki a szépirodalom terén nagybecsü sikereket ért el abban a korban is, a mikor Petőfi, Vörösmarty és Arany lángszelleme ragyogta be költészetünk egét. Szépirodalmi munkásságánál becsesebbek tanügyi érdemei és különösen félszázados tanári pályája a mármarosszigeti ev. ref. főiskolában, a mely az ő vezetése alatt erős védőbástyája volt mindenkor a magyarságnak, a protestáns egyháznak és a tudományosságnak. De legnagyobb elismerést mégis az irodalomtörténet nyujtja emlékének, mert Szilágyi volt az, aki Arany Jánost megnyerte az irodalomnak és őt birtarája szalontai jegyzőt buzditásaival, hogy szerényen szunnyadó tehetségét érvényesitse.

1843 tavaszán, irja Arany János önéletrajzában, Szilágyi István, az iró egykori iskolatársam jött mint rektor Szalontára, aki már ismételve koszorut nyert a Kisfaludy-társaságnál s az akadémia éppen Szalontán léte alatt 100 aranynyal jutalmazá nyelvtani munkáját. Barátom, később asztali társam, tehát mindennapos vendégem lévén, természetes, hogy a társalgas legtöbbször irodalmi tárgyakról folyt. Ő minden könyvet, ami szeme elé akadt, hozzám hozott. kéretlen, sokszor tukmálva ellenemre. Majd a görög tragikusok forditására unszolt, melyeket akkor a Kisfaludy-Társaság kezdett kiadni (s igy állt elé egy Philoctetes), majd dolgozatait olvasta fel s kérte ki róluk véleményemet, majd angol nyelvtant hagyott nálam, mely nyelvet akkor ő nem értett, kurózium gyanánt. — S addig forgatám ez utóbbit, addig nevettem az olvasás bizarrságain, addig törtem Hamlet magánbeszédét, melynek egy angol nyelvtanból sem szabad hiányozni, hogy kedvet kaptam a német Shakespearet összenézni az eredeteivel. A munka nehéz, de annál ingerlőbb vala: egy debreczeni vásár meg hozta nekem János király és II. Richárd olcsó stereotip kiadását, — remekebb müvei a nagy mesternek nem lévén kaphatók. És nemsokára János király magyar jambusokban szólalt meg, hogy ismét elhallgasson.

Egy helyen tréfásan azt emliti ugyan Arany János, hogy az Elveszett alkotmányt Szilágyi István tüzbe dobta volna ha még Szalontán van, de ez nem ronthat azon a tényen, hogy Szilágyi István serkentése és benső barátsága adta Arany Jánost nemzetünknek.

G engéd kedély, klasszikus egyszerüség jellemzi Szilágyi Istvánt mint embert s végtelen szerénysége tartotta őt távol az irodalmi élet központjától abban a kis városban, ahol most a jók fájdalmára örök nyugalomra tért Emlékét áldani fogjuk, mig lesz valaki, aki lángeszü tanitványának munkáiban gyönyörködni tud.

*

Szilágyi István 1819. január 7-én született Nagy-Kállóban és nem mint tegnap tévesen irtuk: Debreczenben, jómódu polgári családból. A kállói gimnázium befejezése után a debreczeni főiskolában ment, ahol hateves akadémiai pályája alatt tanárainak kedvencze, az ifjusagnak szemefénye s az iskolának büszkesége volt. S még iskoláit sem fejezte be, amikor a Péczely-vezetése alatt álló irodalmi társaság kebelében ugy költői, mint prózai dolgozataival sokszorosan feltünt. Sőt 1440-ben a Kisfaludy-társaság költői pályázatán, amely balladát kivánt Árpádról és a honalapitásról, dijat is nyert. A következő évben ugyane társaság jutalmát nyerte Csák és a királyleánnyal s ugyanekkor az első dicséretet Pontuszparti sirjával. Később a Magyar Tudományos Akadémia száz aranyát vitte el a Magyar szókötés szabályaival és néhány évre tiszteletdijat kapott az Ékes szókötés czimü munkájának befejezésére, ami meg is történt.

Ekkor már nem volt Debreczenben. — 1842-ben Nagyszalontára hivták meg a kisgimnázium igazgatójául s az a két esztendő amit a biharmegyei városkaban töltött, emlékezetessé teszi nevét. Ott füződött még szorosabbra Arany Jánossal való barátsága, aki Debreczenben osztálytársa volt. — Jóakaró tanácsai, irodalmi sikerei ösztönzőleg hatottak Aranyra.

Mindig együtt élve, folyvást irodalomról beszéltek, eszméket cseréltek és terveket csináltak. Aztán Szilágyi Pestre került és megismerkedett Petőfivel s az irodalmi körökben szivesen látta mindenki a szerény, de nagytehetségü és ritka tudományos készültségü ifjut. Majd külföldön tartózkodott egy esztendeig és 1845-ben Mármaros szigetre ment tanárnak. Azóta egészen az iskolának, a tanügynek élt, s miután 1850-ben az intézet igazgatójának nevezték ki, lankadatlan buzgósággal dolgozott annak felvirágzásán.

Az intézet igazgatasának gondjaival, bajaival annyira megterhelt igazgató ezek mellett mint tanító faradhatatlan tevékenységet fejtett ki; s mint kutató tudós és mint ékes tollu iró jeles és maradandó müvek alkotására is ráért. Az Akadémia őt már 1849-ben tagjává választotta; a Kisfaludy-társaságnal a fentebb emlitteteken tul még »Bécsi napok« czimü történeti rajzával nyerte a »szép prózai« dolgozatra kitüzött jutalmat; és számos folyóirat tudományos, ismeretterjesztő — s nagy ritkan még költői — dolgozatokat is közölt tőle.

Az ő munkája, részben szerkesztése Máramaros vármegye leirása. Éveken át szerkesztette a Máramarost, Szigeti Albumot; iskolai könyveket irt, amelyek tudományos becsüek. Tisztelői, kartársa és a református egyház, 1885 ben megünnepelték tanári működésének negyvenéves jubileumát. Nehány évvel utóbb nyugalomba vonult és mindenki sajnálattal látta a nagyérdemü férfiut távozni abból az iskolából, amelynek története annyira összeforrt Szilágyi István nevével.

Székelyhid ünnepe.

— Saját tudósitónktól. —

Székelyhid április 13.

Magyarország ezredéves fenállásának emlékére Székelyhid hazafias közönsége a város főterén diszes emlékoszlopot állitott, melynek leleplezése — mint tudósitónk irja — vasárnap ment végbe. Délelőtt tizenegy órakor taracklövések jelezték az ünnepély kezdetét mire az óriási lelkes közönség s a különféle testületek zászlóik alatt a városházától az Árpád térre, ahol a szobrot felállitották, elindult a menet. A menet élén a tűzoltózenekar járt s hazafias nótákat játszott A szobornál a dalárda a himnuszt énekelte el, mely után Magyary Miklós ügyvéd tartott szép emlékbeszédett Utanna Fándly József főjegyző, a szoborbizottság elnöke beszélt és átadta a szobrot Székelyhid közönségének, melynek nevében Bokor István főbiró mondott meleg köszönetet a szoborbizottságnak faradozásaiért. A csinos szürke gránitból készült emlékoszlopon a következő felirások vánnak:

Déli oldalon:

896—1896.

Mig egy magyar sziv feldobog,
Árpád hazája élni fog!

Keleti oldalon:

Hazádnak rendületlenül
Légy hive óh magyar!

Északi oldalon:

Független és erős
Csak munkás nép lehet!

Nyugati oldalon:

Magyarország ezredéves fennállásának
emlékére emelte
SZÉKELYHID VÁROS KÖZÖNSÉGE
az 1896-ik évben.

A szoborra több koszorut helyeztek el melyeket rövid beszéd kiséretében tettek le A tüzoltó-egylet szép tölgyfalevéllel koszoruját Garán Dániel helyezte le, majd Lestyán Adorján és Magyary Mariska, ez utóbbi a székelyhidi lawnennisklub koszoruját tették az emlék szobor talapzatára. Délután az Árpád-téren nagy népünnepély volt.

TARKA-ÉLET.

A hét legrosszabb viccze!

Nem akarunk az érdemes „Kakas Márton nak konkurenciát csinálni s nem is utaztunk eddigelé soha rossz vicczekben, legfeljebb csak Kis-Kassán —; de most a szintársulat egyik jeles, mondhatni genális müvészétől, a közkedvelt komikustól, Sziklay Miki-től, a cseicsalos góbétól egy olyan rossz viccet hallottunk, hogy az még a »Kakas Márton« gyászkeretes rovatában is botrány számba menne . . .

E minden eddigelé hallott és a kőkornak óta csinált rossz vicczek legrosszabbika hangzik pediglen igy:

— Egy ló van benne! Négy kereke van Mindig üres! Mi az? . .

Lánya, egyetlen szép leánya, kit eladósodott hivatalnokhoz kényszeritett férjhez menni, elvált férjétől. Mindnyájunk szerencséjére ez mégis ellesett valamennyit a mesterségből és munkássága folyton megmentette az egész családot az éhen halástól.

Hogy történetem hősének ily áldatlan vége lett, azt a kérlelhetetlen logika és a történeti igazság szigora kivánta. Hogy én legjobb akaratom mellett sem enyhithetiem a körülményeken, remelem, hogy a nagyon tisztelt hallgató közönség én reám azért nem neheztel, kiváltképen ha arról biztositom, hogy lassanként megbarátkoztak az uj helyzettel.

Napról napra jobban megszokva a sanyaruságot, helyzetük türhetőbbé vált. Később egy ügyes segéd is vetődött hozzájok, ki a még mindig fiatal szép menyecskét nőül vette. Az általam jogosan remélt dinastia persze örökké széjjel foszlott, mint a habos buborék.

Mégis megláttam az iparnak azt az áldott jó oldalát, hogy nagyban üzve, vas szigonnyal bálnákat lehet megejteni, kicsinyben folytatva, hálójában ha nem mást, legalább czigányhalakat lehet fogni.

Rajtuk épenséggel bebizonyosodott, hogy a hálas ipar dus kalácsának legjelentéktelenebb morzsái is elegendők arra, hogy egy elkényeztetett családnak szerényebbé vált igényelt kielégitse.

E kérdést a szinház előtt adta fel a góbé Miklós hallgatóinak — csiki góbé! ez legyen mentsége, — aki midőn látta, hogy többen kezdenek ájuldozni, mások rendőr után kiabálni, ismét mások, hogy a futásban keresik a diestelen menekülést, sőt hogy egyik tenorista tag e rébuszon törve a fejét, hogy már szinte széjjel is töri azt? Csak ekkor könyörült porig sujtott hallgatóin a furfangos Szíklay Miklós s magyarázta ki magát ekként:

— Gyerekek. Hát nem tudjátok? A Kossuth utczai ló vasuti kocsi.

És bárha a bécsi és b.-pesti börzék árfolyamára nem is lett semmi illetőleg a legcsekélyebb hatással sem a legrosszabb vicczeknek eme minta anyós viccznek is nevezhető, viccze (király nélkül.) de szeretett Mikinkre mégis aligha nem végzetes következménynyel leend ezen viccze? Mert mint értesülünk, e vicczről Sipulus tudomást szerezvén, Szíklay Miklóst szerződtetni akarja »Kakas Mártonjához állandó fömunkatársul és pedig ama bizonyos gyászkeretbe foglalt rovatnak a szakszerü vezetésére, melyben a hét legrosszabb vicczeivel szokta megbotránkoztatni lapja olvasó közönségét a derék Sipulus...

Mi azonban magunk sem hisszük, hogy a mi kedves Miklós barátunk ez állásnak megfog felelni, mert mi szintén ugy ismerjük hogy gyakran jó vicczeket is szokott csinálni mint például mikor azt magyarázta ki, hogy miként lett egy virág Bimbóból tenorista? Hanem ezt ép azért, mert ez jobb viccz, nem fogjuk közölni, nehogy a viccz faragók még vérszemet kapjanak.

Paulus

A rendőrség müködése.

— Rendőri statisztika a millennium éveről. —

Debreczen, április 14.

Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány ma terjesztette be terjedelmes s nagy gonddal és fáradtsággal összeállitott szép jelentését a rendőrség mult egész évi működéséről Simonffy Imre kir. tan. polgármesterhez, amelyet a millennium emlékére kiadandó nagyszabásu polgármesteri jelentésbe fognak beilleszteni.

A jelentésből alább közöljük az érdekesebb adatokat, a melyek élénk világitásba helyezik Debreczen jó és egészséges közrendészeti és közbiztonsági állapotát, ami megint Boczkó Sámuel erélyes és odaadó munkásságu vezetésének köszönhető.

A jelentés érdekesebb adatai a következők:

A főkapitányi iktató szerint összesen 13868 ügy érkezett a főkapitánysághoz, a melynek legnagyobb resze elintéztetett. Az I—IV. ker. községi biróság 5294 ügyet intézett el. A rendőri bejelentési hivatal 761 cselédkönyv igazolványi jegyet, 72 db. cselédigazolványt, ideiglenes igazolványt 258 dbot adott ki. — Lakás változási bejelentést 121.574 esetben, — tudakozódást 51781 esetben teljesitett.

Az 1896 évben letartóztatott a rendőrség 1240 egyént, ebből 145 egyén átadatott a kir. ügyészségnek, — 1095 pedig a rendőrség által megbüntettetett. Eltoloncoltatott 171 férfi, 127 nő — együtt 298. Kényszerutlevéllel kiutasitva 187 férfi, 79 no — együtt 266 egyén átutazó toloncz volt 358 férfi 81 nő — együtt 439.

Öngyilkosság történt a város területén 28, egygyel kevesebb, mint az előző évben.

Baleset 7 volt és egy gyilkossági eset is fordult elő.

Vendéglős, kávés, kávémérő és bormérő összeiratott 227.

Az iparhatóság kiadott 356 iparengedélyt 51-el többet, mint 1895-ben.

Munkakönyv kiadatott 974, ideiglenes igazolvány 34 db.

Van városunkban 19 ipartársulat és **87 egylet,** melyeknek felsőbb helyen megerősitett alapszabályuk van.

Hajduvármegye a mult hóban.

(Saját tudósitónktól.)

Debreczen, április 14.

Hajduvármegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt tartotta rendes havi ülését Degenfeld József gr. főispán elnöklete alatt, melyen az egyes szakelőadók megtették jelentéseiket a hatáskörükbe eső állapotokról.

A jelentéseket tudósitónk a következőkben ismerteti:

Alispáni jelentés.

A közbiztonsági állapotok a vármegye területén márczius havában teljesen jók voltak, semmiféle nagyobbmérvü csend- és rendzavarás nem történt, akként tehát a tavasz kezdetére a megyebeli emberiségnek nem lehet panasza, sőt a »hasznos háziállatok egészségi állapotában sem állott be kedvezőtlenebb fordulat« mint a jelentés mondja, mert egy se nem oszt, se nem szoroz, már pedig H. Hadház csak egy község s hozzá szocziálista s igy az nem jöhet számitásba, hogy ott a mult hó 17 én a sertésvész ujolag tellépett; azt mondja a tek vármegye: vesszen a férgesse s a csorbát helyre üti az, ha másutt megszünik mint Nadudvaron történt, amely község a zár alól feloldatván a hadházi vész nem üt csorbát a megye becsületén, sőt az is mellékes, hogy rajta kivül még Nánás és Böszörmény városok, valamint Józsa és Egyek községek is zár alatt vannak. Tekintve ezeket az állapotokat, csodálni sem lehet, hogy B. Ujvároson még két rühkór és egy veszettségi eset is fordult elő, hiszen csuda hogy csak ennyi volt. Bizonyára csak a hármónia kedvéért van aztán, hogy a fegyelmi ügyek sem akarjak végüket érni. Hiszen ennek meg van az a haszna, hogy legalább meg nem szólják érte az embert ha valamit csinál: hiszen »ugyis fegyelmi alatt áll.« Hanem az aztán nem tünik ki a jelentésből, hogy azok az urak, akiknek efféle kázusok van, fel vannak-e függesztve az állásuktól, pedig talán még sem járja, hogy gyanu alatt levő tisztviselők részt vegyenek az ügyek intézésében.

Tanfelügyelői jelentés.

Hajduvármegye tanügyi életében a lefolyt márczius hónap nagyfontosságu események által marad emlékezetben. Ugyanis a tanitói nyugdij és korpótlék ügyében a miniszteri utasitás értelmében ekkor kellett nyilatkozniok az iskolaknak s az eredmény az lett, hogy a megye területén 109 tanitó részére szükséges államsegélylyel biztositani az ötödéves korpótlékok évenként 8450 frt összegig, a tanitói fizetések kiegészitése pedig 2500—2800 frt évenkénti államsegélyt igényel. Az iskolák fejlesztésében nagyjelentőségü B. Ujváros község kérvénye, melylyel állami iskoláért, s ezzel kapcsolatban áll, gazdasági ismétlő iskoláért és kéziipari tanfolyam szervezéséért végre kisdedóvási intézetének is állami kezelésbe vételéért folyamodik. A bizottság pártolólag terjesztette a kérvényt a miniszteriumhoz. H.-Dorog és Böszörmény szintén elhatározták hogy e tárgyban kérvényezni fognak, Nánáson és V.-Pércsen, valamint Kabán, Szoboszlón, Nádudvaron és P.-Ladányon a tárgyalások folyamatban vannak. — Helyesléssel vette tudomás ul a bizottság a tanfelügyelői jelentésnek a tanyai iskolák gyorsabb tempóban leendő állitásának szükségéről szóló részét s örömmel azt, hogy a közokt. miniszter a mult hó folyamán p ladányi u. n. Tövishát pusztán megnyilt iskolának nagymennyiségü tanszert küldött, valamint azt, hogy a h. hadházi ev. ref. iskolának azon áldozatkészség méltányolásául, melylyel a ref. egyház, a község és birtokosság kiválóan czelszerü és diszes épülethez juttatta, a fiu iskolának szintén jelentékeny tanszermennyiséget engedélyezett. Szóval még sem egészen vad emberek azok a hadházi szoczialisták.

Főorvosi jelentés.

A vármegye közegészségi állapota a mult hóban általában kedvező, valamivel jobb volt mint februárban, mivel a születések száma nagyobb s járványok nem uralkodtak. Igaz ugyan — ugymond a jelentés — hogy több halott volt mint februárban, a tény azonban abban rejlik, hogy a lefolyt hónap három nappal ho szabb s hogy az idült kóros folyamatok halálos kimenetele — tapasztalat szerint — márcziusban állandóan több áldozatot ragad.

A nagy hőingadozások és az uralkodott esős időjárás miatt az előfordult betegségek különösen a légzőszerveket illették: tüdőgyulladások és torokhurut alkották az uralkodó kórjelleget. A halálokok kimutatását tekintve a lázas bántalmak sorából leggyakoribb volt az elhalás tüdőgyulladásban felnőtteknél és tüdőhurutban gyermekeknél. Az idült betegségek közül a gümőkóros folyamatok, az öregségi kimerültség és a veleszületett gyengeség szaporodott tulnyomólag. A difteritisz a mult hó folyamán nem szaporodott, a vörheny általában véve apadt, bárányhimlő és kanyaró szórványosan fordult elő, mig a tifusz P.-Ladányban, Nádudvaron és H.-Nánáson lépett fel. A rendkivüli halálokok a mult hóban sok változatot mutatnak, a veszett ebmarás pedig egy különös körülményt. Az alispáni jelentés ugyanis csak B Ujvároson tud egy veszettségi esetet, a főorvos pedig azt mondja, hogy H.-Szoboszlón 4, H.-Böszörményben pedig egy egyént mart meg veszett házi állat, sőt Szoboszlón a folyóévben már 7 veszettségi marási eset fordult elő s már e tá gybao a Szoboszlai macskákra hirdetendő statárium s a kutyák kötve tartása iránt jelentést is adott az alispánhoz — s az mégsem tud róla!

Táviratok.

Az erzsébetvárosi választás.

Budapest, április 14. A Debr. ered. táv. Az Erzsébet-városban ma van a választás Heltai Ferencz orsz. képviselő elnöklete alatt, harom küldöttség előtt. A szavazás még folyik; délben Csernátony Lajos 647, Csajághy Béla dr. volt m.kir vezértörzsorvos 47 és Fektor Ferencz ügyvéd 108 szavazatot kaptak, mire Csajághy visszalépett.

Egy veterán költő halála.

Budapest, április 14. A Debr. ered. táv. Szabadkáról jelenti egy távirat, hogy ott Jámbor Pál ügyvéd aki Hiador álnév alatt neves költője volt a hazának, ma meghalt.

A görög háboru.

Budapest, április 14 (A Debr. ered. táv.) Londonból jelentik: Mint a Times értesül, a görög állam kincstár majdnem egészenkimerült, egyedüli segély forrása belföldön felveendő kölcsön lesz. A görög kormány elhatározta, hogy a hatalmak intelme folytán nem üzeni meg a háborut hanem Törökországot provokálja erre.

A Pável-tüntetők folmentve!

Budapest, április 14. A Debr. ered. táv. Nagyváradról jelentik: Az itteni kir. tábla Ritoók Zsigmond elnöklésével a

Pável-Pituk-féle tüntetés összes szereplőit, kiknek egyrészét pl. Bertsey György ipartestületi elnököt és Sas Ede hirlapirót a törvényszék elitélte, mai ülésében a bizonyitékok elégtelensége miatt az ellenök emelt vád alól teljesen felmentette.

Ujdonságok.

* **Husvéti istenitiszteletek.** A husvéti ünnepeken és az azokat megelőző nagyhéten a debreczeni templomokban a következő isteni tiszteletek tartatnak. Az evref templomokban; Nagy Pénteken délelött a nagytemplomban Bélteki Lajes segédlelkész, a kistemplomban Dicsőffy József lelkész, az ujtemplomban Könyves Tóth Kálmán lelkész, az ispotály templomkan Mitrovics Gyula lelkész, délután pedig a nagytemplomaan Szilágyi Imre segedlelkész, az kistemplomban Mindszenti Imre sagédlelkész, az ujtemplomban Könyves Tóth Kalmán lelkész az ispotálytemplomban Mitrovics Cyula lelkész tart ünnepi istentiszteletet. — Husvét vasárnapján délelőtt a nagytemplomban Szilágyi Imre segédlelkész, a kis templomban Mindszenti Imre segédlelkész, az uj templomban Mitrovics Gyula lelkész, az ispotálytemplomban Könyves Tóth Kálmán lelkész tartanak istenitiszteletet. Husvéthétfőn a nagytemplomban Nagy Sándor senior, a kistemplomban Bede László theologus, az ujtemplomban Szabó Bertalan theologus és az ispotálytemplomban Öri Sándor theologus, mint legátusok predikálnak. Az ág. hitv. ev. templomban Nagypénteken d. e. 10 órakor passiv és ünnepi beszéd, istentisztelet végeztével urvacsora. Fungens lelkész: Materny Lajos. — D. u. 3 órakor ima, tartja Geisztlinger Pál s. lelkész. Husvét első napján d. e. 10 órakor ünnepi beszéd, istenitisztelet végeztével urvacsora. Lelkész Materny Lajos. D. u. 3 órakor egyházi beszéd. Lelkész Geisztlinger Pál Husvét másod napján d. e. 10 órakor ünnep. beszéd és urvacsora. Lelkész Geisztlinger Pál. D. u 3 órakor ima, — Ar. kath. templomban szerdán délután délután 3 órakor Jeremiás próféta siralmai. Csütörtökön délelőtt 9 órakor u. n. csonkamisét, passiót és szentbeszédet mond dr. Wolafka Nándor v, püspök, délután 3 órakor Jeremiás próféta siralmai. Nagy szombaton reggel 7 órakor tüz- és vizszentelés, 9 órakor szentmisét mond dr. Wolafka Nándor püspök. — Este 6 órakor feltámadás. Husvétvasárnapon, reggel 6 óráról 9 óráig az eledelek megszentelése, 7 órakor mise, 8 órakor mise, 9 órakor nagymise és szentbeszéd tartja dr. Wolafka v. Nándor püspök, délután 3 órakor ünnepélyes vecsernyét tart dr. Wolafka Nándor v. püspök, Husvét hétfőjén délelőtt 9 órakor misét, — szentbeszédet, délután 3 órakor vecsernyét tart Dr. Wolafka v. Nándor püspök.

A házipénztár és számvevőség ellenőrzésére kiküldött bizottság ma délelőtt tartotta alakuló ülését, melyen elnökké Komlóssy Dezsőt, jegyzővé Kernhoffer Józsefet választották meg. A bizottságnak tudvalevőleg összesen 3 s igy az emlitetteken kivül még egy tagja van és pedig Koncz Elek v. biz. tag.

* **A debreczeni kir. törvényszék fogházának könyvtára** részére vallásos épitő, vagy egyszerüen tanitó irányu könyvek beszerzésére törekedvén, miután a m. kir. igazságügyminiszterium által e czélra évről-évre hirdetett pályázatok eredménye gyanánt megjelent rabolvasmányok a szükséget egyáltalában nem fedezik, más alapunk pedig a vezetésem alatt levő fogházi könyvtár könyveinek gyarapitására nincsen, holott a lelki szükség, hol-válahol, a fogházban csakugyan kiáltó: mindenekelőtt a debreczeni ev. ref. egyház nagyt. presbyteriumához fordultam segélyért, mely is mult márczius hó 31-én tartott ülésén, magához, méltóságához és magasztos hivatásához méltólag egyező értelemmel 50 forintot szavazott meg e czélra, a mely összeget az egyház pénztárából tegnap föl is vettem. Főtisztelendő és méltóságos dr. Wolafka Nándor vál. püspök-plébános ur, az ő minden nemesért buzgó áldozatkészségével pedig ugyanazon czélra 15 forintot adott át részemre. Midőn ezen 65 forint átvételét a nyilvánosság előtt ezennel nyugtázom, jelzem egyszer mind. hogy ugy ezen összegnek, mint az esetleg még ezután is ily czélra hozzám juttatandó pénzeknek a fogházi könyvtár czéljaira mily mértékben és mily időközökben való felhasználásáért a debreczeni kir. ügyészség előtt fogok minden esetben elszámolni. Csiky Lajos theol. akad. tanar, mint a debreczeni kir. törvényszék fogházának ev. ref. lelkésze.

* **A Csokonai kör részvéte.** A debreczeni Csokonai kör Szilágyi István elhunyta alkalmából, a miről lapunk mai számában hosszan emlékezünk meg, a családhoz részvéttáviratot küldött, mely a következőkép hangzik:

Néhai Szilágyi István családjának
Máramaros-Szigeten.

A debreczeni főiskola egykori jeles növendéke elhunyta alkalmából őszinte részvétét nyilvánitja.

A Csokonai-kör.

* **A jog- és pénzügyi bizottság ülése,** mely holnap délután 3 órára volt kitüzve, valószinüleg elmarad, mivel a bizottság tagjaihoz még a mai napig sem küldötték szét a meghivókat. Ehelyett valószinüleg a jövő hét elején fog ülés tartatni, amelynek egyik legérdekesebb tárgya a csatorna hálózat tervének és költségvetésének megállapitása leend, amelyet már az épitési bizottság kellően előkészitett.

* **Közszemlére kitett közgyülési határozatok.** A Miklós és Kádas utczák aszphaltozására, a katonai fegyverraktárra vonatkozó közgyülési határozatok közszemlére való kitételének határnapja ma járt le s mindezideig egyetlen fellebbezés sem adatott be e határozatok ellen — Igy azok felterjesztetnek jóváhagyás végett a belügyminiszterhez s ha onnan leérkeznek a munkálatok azonnal meg is lesznek kezdhetők.

* **A főiskolai tanárok fizetésének reviziója.** A főiskolai anyagi és szellemi ügyek bizottsága a főiskolai tanárok fizetésének reviziója ügyében f. hó 21-én délelőtt a kollégium kis termében Kiss Aron püspök és Dégenfeld József gróf főgondnok elnöklete alatt ülést tart.

* **Ev. ref. iskolaszéki ülés.** Az ev ref. egyház iskolaszéke Némethy Lajos ev. ref lelkész elnöklete alatt az egyház tanácstermében április hó 15-ik napján d. u. 4 órakor ülést tart, amelynek tárgya Eötvös Károly Lajos tanfelügyelő átirata a 15-kros itletek tárgyában. Ezenkivül folyóügyek kerülnek még napirendre.

* **A debreczeni országos vásár** tegnap véget ért. Általában véve a vásár kedvezőnek nem mondható, mert ugy a sertések, szarvasmarhák, lovak, birkák felhajtása igen kevés volt, a minek egyrészt a rosz időjárás, másrészt pedig a vásárnak más időben való megtartása volt oka. — A kereslet ezzel szemben nagynak mondható, A birkavásárra felhajtatott 8500 drb, eladatott 5709. Egy pár anyabirka ára bárányostól volt 16—19 frt, egy éves örü párja 13—14 frt, 2 éves párja 16 frt, öreg örü párja 17 frt, egy pár bárány 5 frt. A lóvásárra felhajtatott 6630 drb, eladatott 1722. A sertésvásárra felhajtatott 14500 db, más vásár alkalmával rendszerint 60000-et szokott kitenni a felhajtott sertések száma. Ebből eladatott 5256 drb sertés. 10—12 hónapos malacz kilója volt 65—68 kr. 20—30 hónapos malaczé 50—58 kr, öreg sertés kilója 48—50 krajczár. Egy pár negyed éves malacz 20—25 frton kelt, egy pár fél éves 30—35 forinton, egy éves sertés párja 50—55 frt, — másfél éves párja 85—90 frt, öreg sertés párja 95—100 frt volt. A szarvasmarha felhajtása volt még a leggyengébb, más vásárkor 30—40 ezret tesz ki a felhajtott szarvasmarhák száma, most pedig mindössze 4200 volt, a miből 2396 adatott el.

* **Jóváhagyott közgyülési határozat.** A honvédelmi miniszter a városi hatósághoz ma érkezett leiratában jóváhagyta a városi közgyülésnek a katonai fegyverraktár tervezetére és költségvetésére vonatkozó határozatát.

* **Egy gazdasági tanintézeti tanár gyásza.** Sulyos veszteség érte ifj. Spor zon Pált, a debreczeni gazdasági tanintézet ifju tehetséges tanárát nejének szül. Puchlinger Fanny asszonynak hosszas betegség után történt elhunytával. — A fiatal tanárnak ifju neje még csak 24 éves volt, elhunyta alkalmából számosan fejezték ki részvétüket. A ravatalra a gazdasági tanintézet tanárkara és hallgatói koszorut helyeztek és testületileg vesznek részt a ma délután ½5órakor végbemenendő temetésen.

* **Debreczeni joghallgatók Nagyváradon.** Mint már többször megirtuk az idei országos diákkongresszust Nagyváradon fogják megtartani. A nagyváradi jogakadémia ifjusága és maga Nagyvárad is nagyban készül a fogadásra. A kongresszus védnökségét Schlauch Lőrincz biboros vállalta el. A kongresszuson kivül az ünnepségek egész sorozata van készülőben. Debreczenből a következő akadémiai hallgatók mennek át a kongresszusra Nagyváradra: A johhallgatók önképzőköre: képviseletében: Visky Sándor elnök. Hobokay Béla, Konrad Ernő, Abrahám Dezső, Fél Boldizsár, Szinay Gyula, és Davidovics Sándor. A „Magyar Irodalmi önképzőkör" részéről: Nagy Gyula, Kun Béla. A „Felsőbb tanulók olvasó egylete részéről: Balogh János, Forrás Gyula, és végül a Főiskolai gyorsirókört Sipos Béla és Mohácsy János képviselik.

* **Lóverseny.** A debreczeni lóversenyekre, melyek április 24 és 25-én kerülnek. döntésre, a nevezési zárnap ma esti 10 órakor van. — A nevezések eredményéről legközelebbi számunkban bővebben fogunk referálni.

* **Az olajütő rendezése.** Az olajütő, vagy másnéven Kis-kassa rendezésére, a telkeknek 300 □ öles területekre való felosztására a városi tanács Ábrahám László t. főügyészt és a mérnöki hivatalt küldte ki s egyszersmind azzal is megbizta őket, hogy a háztulajdonosokat kérdezzék meg, vajjon mennyi árt akarnak adni egy négyszögöl területért. Stahl Géza főmérnök ma terjesztette be erre vonatkozólag a tanácshoz jelentését s a mellett kapcsolatosan a felosztásra vonatkozó tervrajzot, a mely szerint 40 telek volna ott létesitendő 246 □ öl területtel 10.66 öl homlokzattal. A tulajdonosok az árra vonatkozólag nem nyilatkoztak s azt kérik, hogy a város határozza meg azt. A főmérnök jelentése végén megjegyzi, hogy a szabályozási terv elkészültéig az olajütő rendezését sem vinné keresztül.

* **A pálinka.** A pálinka ölte meg Balogh Józsefet. Addig itta a lassan gyilkoló mérget mig tegnap a temető utcza és Bekecs sor között összeesett s kiadta lelkét. Az előhivott kerületi orvos Ujházi Károly konstatálta a halált s beszállitata a közkórházba

* **Kereskedő ifjak közgyülése.** A debreczeni kereskedö ifjak önképző egyesülete évi rendes közgyülését április 19-én husvét másodnapján d. u. 3 órakor tartja meg saját helyiségében, tekintettel a közgyülés tárgyai igen fontosságára, felkeretnek a t. tag urak, hogy azon minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

* **Brassai bácsi beteg.** Fájdalom ismét csak ezt a nem örvendetes hirt kell közölnünk. Brassai bácsi még mindig fekvő beteg a kolozsvári kis remek lakában s jártányi ereje sincsen. — A beteget sokan látogatják, különösen urnők és kisasszonyok gyakran keresik fel. Az öreg ur szivesen fogadja látogatóit és nagyon kedélyesen beszélget el velük. Többnyire a nyelvészet körébe tartozó dolgokat beszél az öreg tudós látogatóival s mindenkinek észreveteleire vagy nyilatkozataira szellemes, kedelyes modorban felel. — Jó kedvét nem vesztette el és ez megnyugtatja tisztelőit arra nézve, hogy egészségét is mielőbb vissza nyerje. Betegsége ótvarral kezdődött hólyagos küteg, mely az ősz óta kinozza s gyógyulasa még hosszabb ideig fog tartani. Brandt József dr. egyetemi tanár nagy gonddal kezeli az öreg urat s megengedi, hogy tisztelői koronkint rövid időre meglátogassák, a hosszu idő azonban fárasztja az öreg tudóst, ki minden látogatójával élénken beszélget.

* **A helybeli „első takarékpénztár"** tekintetes Igazgatósága a f. é. márcz. 28-án tartott közgyülése határozatából kifolyólag egyletünk részére 10 forintot adományozni kegyeskedett, — A midőn ezen összeg vételét ez uton is nyugtázom, nem késem a tek. igazgatóságnak ezen nemesczélu adományáért egyletünk nevében hálás köszönetemet nyilvánitani. Debreczen, 1897. április 14. Csengeri Imre, mint a «Bikur Chólim» egylet elnöke.

Színház.

Szathmáry Árpád estéi.

Béni bácsi.

Bohózat 3 felvonásban. Irta Beöthy László. — Először adták a debreczeni városi színházban 1897 április 13-án.

Az uj szezon rosszul kezdődik, nem hiába nagyheti kierőszakolt előadások az azóta lefolytak. Nem helyeseljük ugyanis egyáltalán, hogy Komjáthy a nagyhét alatt előadasokat tart s ezzel a magába szallás ünnepét zavarja, de ha kiszorult az időből, ugy hogy a bérletet nem volna képes lejátszatni, még érthető a vállalkozása, hanem azután érezze a következményét, még ha jó darabokat ad is — akkor azonban kétszeresen, ha meg is botránkoztat.

Tegnapelőtt üres volt a ház, tegnap este megtelt a Szathmáry Árpad ünneplésére, de ujra visszautasitotta az először adott vigszinházi darabot, épen ugy, mint a Helyettest s bosszankodva távozott a szinházból, mert bizony nagyheti passió játéknak talán maga Komjathy sem tartja alkalmasnak ezt a Béni bácsit, a mely nem egyéb, mint egy tehetséges fiatal emberoek elmebeli eltévelyedése, hogy ne mondjuk: közszemérem ellen elkövetett merényletre, — szóval igazi vigszinházi darab.

Béni bácsi (Szathmáry) ugyanis Vass Béla huszár kapitány ifju, alig két éves felesegének Elának (Halmi M.) a nagybátyja, aki utana rohan a nászutra induló ifju párnak s még a pályaudvarban utól is éri. Ott aztán elmondja, hogy az anyakönyvvezető telefonon arról értesitette, hogy a vőlegény házassági engedélyet nem találja, tehát a házasság érvenytelen, a fiatalok nem utazhatnak el. A kapitány természetesen nem hallgat az öregre, sőt revolverrel fenyegeti, ha nejének szólni merne. Béni bácsi tehát velük illetve utánuk megy Taplófüredre, azonban a vonatról lekésik s csak a szenes kocsiban mint fütő juthat el. Ami ezután történik, az már tul van a tisztességes társaságban elmondható dolgok határán. Legyen elég belőle annyi, hogy az öreg em tesz egyebet, mint mindenkit a nyakára küld a fiatal párnak egész éjen át (mivel estefelé érkeznek a fürdőbe) folyik a szemünk láttara, végre a fogadóssal (Sziklai) aki rokona más sz bába kvártélyoztatja a szellőzni ment ferj távollé ében a menyecskét, — de mégis együvé kerülnek s az öreg, ez nem tudva nyugodtan alszik el. Reggel eldiskurálja a történetet egy rokkant őrnagy fürdővendégnek, az az összes többieknek s az asszonyok nem akarnak a fiatal párral egy asztalnál ülni, a kapitány kitör, lelövéssel fenyegeti, majd bolondnak deklarálja az öreget, mig végre megerkezik az anyakönyvvezető távirata, mely szerint az engedély megkerült, a fiatalok férj és feleség, — az egész társaság bocsánatot kér (fájdalom, a szerző nem!) s végre valahara 3/4 10-kor a függöny legördül.

Valóban sajnálatra méltó ez a tehetséges fiatal ember, á ki hazánk legnagyobb esztetikusának nevét viseli, Beöthy Zsolt édes fiának mondhatja magát, hogy belekerült abba a legkörbe, a hol az efféle darabok irását megengedi az esztetika, mert szinmüirói tehetsége határozottan van és még sokra vihetné, ha ki merné magát szakitani a divatos áramlat rohanó árjából, ha pedig ott marad tönkre fog menni teljesen. A 3 Kázmér legalább finom, de Béni bácsi már izléstelen.

A szereplők jobb ügyhöz méltó buzgalommal igyekeztek a darabot megmenteni, de nem sikerült. Szathmáry Árpád a czimszerepből igazi kabinetalakot csinált, valamint Sziklay a fogadós alakjából. Komjáthy szintén jól játszott, habár valamivel több könnyedseg nem ártana, sőt határozottan finomabbá tenné, előnyére válna ennek az alaknak. A háborgatott feleség szerepét Halmi Margitnak kellett végig pirulnia a kulisszák mögött, kivüle igen aranyos kisasszony-feleség volt. Sok derültséget keltett Vidor egy faczér pinczér és Rubos egy bárgyu fiatal filozopter szerepében.

A darabot — sajnos — ma este ismétlik.

Fejő.

A felső-bányai Eldorádó.

Debreczen, április 14.

Tegnapi számunkban közöltük a felsőbányai képviselő testület felhivását, a mely nyaralók épitésére csábitja az emberiség 1000 frttal rendelkező részét. A végéről azonban terszüke miatt kimaradt a legszenzácziósabb része, a melyet im a következőkben közlünk:

Árjegyzek lakás, elelmezés, ital, tüzifa és egyeb szükségletekről Felsőbányán.

I. Szállas.

1. 1 szobás és 1 konyha lakás havi 4—5 frt. 2. 2 szobás és 1 konyhás lakás havi 6—8 frt 3. 3 szobás és egy konyhás lakás 12—15 frt. 4. 1 szobás és 1 konyhás lakás 7—8 frt. 5. 2 szobás és egy konyhás lakás 10—12 frt. 6. 3 szobás és konyhás lakás havi 16—20 frt.

II. Ellátás.

7. Heti ellátás (reggeli, ebéd vacsora) 5—6 frt.

III. Személyi szolgálat.

8. Leánycsalad élelmezéssel havi 3—5 frt. 9. Férfi cseléd élelmezéssel havi 5—6 frt 10. Napszámber ferfinak 50 kr. 11. Napszámbér nőnek 40 kr.

IV. Élelmi czikkek.

12. 1 kg. marhahus 32 kr. 13. 1 kg disznóhus 44 kr. 14. 1 kg. juhhus 22 kr. 15. 1 kg. disznózsir 80 kr. 16. 1 kg. vaj 50 kr. 17. 1 liter tej 7 kr. 18. Tojás 5—6 darabonként 10 kr.

IV. Italok.

19 1 liter bor 28 krtól 54 krig. 20. 1 liter sör 26 kr; pohara 7—8 kr. 21. 1 liter szilva-pálinka 80 kr. 22. 1 liter közönséges gabona-pálinka 26 kr.

VI. Tüzifa.

23. 1 ürköbméter keményfa 1 frt 15 kr 24. 1 ürköbméter lágyfa 1 frt. —

VII. Állatok és szárnyasok.

25. Egy közönséges tehen 30—60 frt. 26. Egy közönséges lo 40—60 frt. 27. Egy hizott sertés 150 kgos 67—70 frt. 28. Egy sovány sertés 15—25 frt. 29. Egy pár tyuk 90 kr. —1 frt. 30. Egy pár csirke 40—70 kr. 31. Egy pár liba 1.60—1.80. 32. Egy pár ruca 70 kr —1 frt. 33. Egy pár pulyka 2.20—2.60 krajczár.

VIII. Bérkocsi.

34. Fuvar rövid utra és egész napra 3 frt. 35. Fuvar hosszabb utra és egész napra 6 frt.

CSARNOK

Egy detektiv regénye.

— Ottolengui Rodrigótól —

— A »Debreczen« saját forditása. —

(Folytatás.)

TIZENEGYEDIK FEJEZET.

Barnes több levelet kap.

Barnes január harmadikán több levelet is kapott, melyek érdekesek a mi történetünk ben is. Az elsőt felnyitván, olvasta:

»Ha Mr. Barnes lenne oly szives, hogy mielőbb meglátogatna, nagy hálára kötelezne

Remsen Emily.«

Kétszer is végig olvasván a levélkét, a másikat bontotta fel:

»Mr. Barnes J.

Tisztelt Uram! Engedje meg, hogy emlékeztessem egy hónappal ezelőtti beszélgetésünkre, mert akkori elejtett szavaimat, melyben sejtetni engedtem, hogy Mitchel barátomat gyanusitom a vasuti rablás részességével, most már nagyon sajnálom. Amint már ön is tudja, Miss Remsentől a tegnapelőtti jelmezestélyen egy értekes rubintüt loptak el s én most egész világosan látom, hogy itt a Mitchel barátom keze rendezte a játékot. Tudom ezt is, hogy avval fog védekezni, hiszen betegen feküdtem Filadelfiában, de az lehet bolonditás is. Mert ekkor könnyen eljöhetett a tüért s még az éjszaka vissza is térhetett Filadelfiába. Szóval miaden veszély nélkül követhette el e tolvajlást, különösen ha még Miss Remsennel is összejátszo t. Egy fogadásnál minden eszköz meg van engedve s azért kérem önt, hogy gyüjtsön számomra oly adatokat, amik bizonyitsák, hogy Mitchel követte el ezt a tolvajlást. Mert megakarom nyerni ezt a fogadást, bárha a pénz nem számit nalam. És ha mindjárt ez egész ezer dollárt is reá költenem, még akkor sem vesztenék semmit, feltéve, hogy ha Mitchelt félév alatt sikerülne hálóba keriteni. Azonkivül már a győzelem többet érne nekem minden pénzbeli nyeresegnél. Egy ötszáz dollár értékü checket lehelyezek azért önnél, mintegy előpénz képen de hogy ha többre is lesz szüksége, akkor egész ezer dollárig hitelt nyitok önnek. És mivel már irtam önnek, mellékesen megemlitem, hogy a Mr. Thhauret iránt emlitett gyanum is alaptalan volt. Én épenséggel nem rajongok ezért az emberért, sőt határozottan ki nem állhatom, de az igazság érzetem megkivánja, hogy a hamis gyanumat is eloszlassam. Még egyet: Akkor azt mondtam, hogy az a partner, akivel játszott, előttem ismeretlen. Azóta megismertem s mondhatom, hogy bárha szegény is, de dzsentleman s minden gyanunak fölötte áll. A neve Fischer Adrien.

Abban a reményben, hogy segitségemre lesz, hogy fogadásomat megnyerhessem, maradok önnek alázatos szolgája

Randolf Artur.«

— Ugy, ugy, okoskodott Barnes, tehát még Randolf is áttekintett a Mitchel tervén, hogy csupán ürügy az a betegség, melyet Filadelfiában szinlelt, mialatt New-Yorkban a menyasszonyától az ékszert ellopta! De, de — egy cselt áttekinteni és bebizonyitani, ez két

különböző dolog. Ő Thauret és Fischert becsületes embereknek tartja, hanem én — félek, hogy téved.

Most a harmadik levelet bontotta fel! olvasván;

Kedves Barnes úr!

Bocsásson meg a bizalmas megszólításért, mit azt hiszem Ön iránti nagyrabecsülésem igazolni is fog. Ép most olvastam a New-Yorki lapokból, hogy Miss Remsentől, ellopták amaz értékes rubintüjét, melyet ép én rövid idővel azelőtt a jándékoztam neki. Ez az eset a legnagyobb mértékben nyugtalanit engem, legfőbbképen azért is, mert betegségem miatt vissza sem térhetek New-Yorkba, sőt előre láthatólag több napig kénytelen leendek ágyban maradni. Ép azért egy nagy szivességre akarnám önt felkérni? Mindenekelőtt, hogy feledje el, hogy oly kicsinyiőleg nyilatkoztam a detektivek felől s kérem vegye a kezei közé ezen esetet. Ezer dollárt fizetek önnek az esetre, ha előkeriti ezt az ékszert, mely összeg ez ékszer eredeti értékéhez ugy is csekély jutalmazás.. Mellékelve küldök az első kiadásokra, egy 200 dolláros sekket,— de hogy ha több pénzre lesz szüksége, akkor csak tudassa velem. Még leginkább szeretném és óhajtanám, ha felkeresne itt Filadelfiában, mert ha személyesen beszélhetnék önnel, az nagy megnyugtatásomra szolgálna, de meg nagy hálára is kötelezné evvel

kész szolgáját

Leroy-Mitchel Róbertet.«

— No, annyit mondhatok, monologizált Barnes, miker e levelet háromszor végig olvasta, még ilyen óriás szemtelenséget soha sem tapasztaltam. Ezer dollárral kecsegtet, ha előkeritem azt a rubint, amely pedig valószinüleg nála van. Vagy annyira önhitt, hogy vakmerőségében tréfát akar belőlem is üzni? — Hogy vajon elutazom-e Filadelfiába? Már miert ne? Egy kis beszélgetés ép ugy nem lesz nekem sem árta'mamra, minthogy ép ő is kivánja. De mindenekelőtt Miss Remsenhez kell mennem, hátha talán itt is szerezhetek némely tapasztalatokat.

Midőn a fiatal hölgynél jelentkezett, azonnal beengedték.

— Miss Remsen ön magához rendelt, kezdette.

(Folyt, köv.)

SERSON C. H.

tapeta gyára **Sz Morva-Neustadtban.**

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy itt helyben **Várad-uiczán, a Bank-palotával szemben, t. Szalay ur házában ugy Kolozsvárt,** Monostor-utcza 9. sz

állandó tapeta raktárt

nyitottam,

hol mindég a legujabb gyártmányaim a legizlésesebb kivitelben találhatók.

Miután gyáramban a legolcsóbb tapeta is müizléssel van kiállitva, **olcsón** csinos tapetirozást eszközölhetek.

A tapeták hatása emelésére itt helyben papir-gyurmából megfelelő szines dombor diszletek készülnek, melyek alkalmazásával a szobák többé nem szines papirral bevont skatulyákhoz hasonlitanak.

Főtörekvésem; szolid áron szolid munkával szolgálni, mit annyival inkább tehetek, mert a kiadási többlet, mit a tapeta árus kénytelen felszámitani, nálam a megrendelő javára elesik; de még a legujabb mintákban válogathat.

A n. é. közönség pártfogását kérve, szolid munkámért kezeskedem.

Serson C. H.

Egyuttal tudatom, hogy a helyes és izléses kivitelhez szükséges pótmunkákra, u. m.: fa- és márványutánzatok, tónusban való festésekre, ugy a menyezet szines kivitelére, helybeli festő **Horváth András** (főtér 1712 sz.) vállalkozott.

Eladó ingatlanok.

I. Egy uriház a Nagy-Csapó-utczán 395. sorsz. a. folyó hó 30-ig 13.000 frtért, azontul 13.500 frtért szabad kéz ből eladó. — Rajta maradhat 5.500 frt Cassza pénz és 2.500 frt vételárhátralék 6% kamat mellett. — Vevő azonnal birtokába veheti.

II. Egy kaszálló a halápon 800 frtért.

III. Egy 7. katasztr. hold területü ondódi föld — rajta levő ház és istálló, jó ivóvizü kut — a kunpálhalmi düllő ben: 3000 frtért.

Értekezhetni tulajdonossal mindennap reggel 8, és d. u. 2 órakor — Debreczenben Kis-Mester-utcza 1438 sz a. lakásán.

15 fióktelep. **Tavaszra. 1897. Nyárra.** 15 fióktelep.

Készen és mérték szerinti megrendelésre.

Alapittatott 1846-ban. **KASSOWITZ FÜLÖP** Alapittatott 1846-ban.

Magyarország legrégibb és legnagyobb

férfi, fiu- és gyermek-ruhák telepén,

Debreczen, főtér, a Hungáriával szemben

rendelhető és kapható készen **minden versenyt kizárólag legolcsóbban** férfi és gyermekruhák.

Bel- és külföldi szövetmintáimból saját felügyeletem alatt készittetek **mérték szerinti megrendelésre** a legfinomabb öltönyöket **22 frttól** kezdve feljebb választás szerint a legdivatosabb szabásban.

Czégem, melynek Magyarországon **15 telepe van, számos kiállitáson kitüntetésben részesült.**

Folyton nagy raktár

gyermekruha különlegességekben.

Nem tetsző megvásárolt árut kicserélek, vagy az értékét készpénzben visszafizetem.

Alólirottnak 14 évi müködése a helybeli piaczon elég biztositék arra, hogy mindenki a legszolidabb és legpontosabb kiszolgálásban részesül.

Szives pártfogást kér, tisztelettel

15 fióktelep. **FényesMór** 15 fióktelep.

üzletvezető.

Rózsa arczkenőcs

Rózsa arczkenőcs üdeséget, bájt kölcsönöz az arcznak.

Rózsa arczkenőcs eltávolit minden szeplő és májfoltot.

Rózsa arczkenőcs nem zsiros s igy nappal is használható.

Rózsa arczkenőcs nem avasodik soha.

Rózsa arczkenőcs teljesen ártalmatlan és fölülmul minden ilyféle készitményt. **Ára 60 kr.**

Sudorium izzadás ellen. Három napi használat után az izzadás teljesen megszünik. **Ára 60 kr.**

Valódiak csakis

Francsics és **Jóna**

drogueriájában kaphatók.

KOSSUTH utcza 3. sz.

Mindenféle üzleti könyveket rendkivül csinos kivitelben igen olcsó árak mellett ajánl **Hoffmann** és **Társa** könyvnyomdája a főpostával szemben.

Elvállal mindenféle ***szobafestéseket, tapetirozásokat, templomok festését, oltárok s szószékek aranyozását*** **a legmüvészziesebb** kivitelben.

Horváth András

szoba- és templom-festő.

Lakásom: Főtér, 1712. sz. a. a Tisza-palota átellenében.

1897. tavaszi- és nyári idény.

férfi-, fiu- és gyermek-ruhák

készen és mérték szerint.

Alapittatott 1845. **NEUMANN M.** Alapittatott 1845.

Magyarország legnagyobb és legrégibb férfi- és gyermek-ruhák telepe.

DEBRECZEN, Főtér a magy. kir. postával szemben.

Férfi öltönyök.

Brünni miltonból	9—11 frt
Gráczi cheviotból	14 „
Zsolnai lodenből	16 „
Angol cheviotból	14—18 „
Fekete vagy kék adriából	15—25 „
Legfin. angol Kammgarnból	20—25 „

Felöltők férfiak részére.

Sötétszürke vagy drap Miltonból	10.— frt
Cheviot-Diagonal, fekete vagy kék	12.50 „
Divatos Cordból. Legujabbi divat sergebéléssel	15—18 „
Divatos czérnázott Diagonnal fin.	20.— „
Finom angol cheviotból fekete v. kék, sergebéléssel	15—18 „
Simaszinü fényes Coachmanból, barna sötétkék v. drap szinben	17—22 „

Záporköpenyeg (Havelok).

Havelock vizmentes tevoször Lodenből, drap, barna, sötét . . . **11—16** frt

Az itt raktáron levő ruhák

kizárólagosan

csakis jó tartós szövetekből

LEGDIVATOSABBAN

saját mühelyemben és személyes felügyeletem alatt készülnek el.

Fontos tudnivalók. Minden egyes darabon **a legolcsóbb szabott ár** látható, ugy hogy minden tulfizetés ki van zárva, tehát engedmény semmi czim alatt nem létezik s ugy biztositva van a t. vevőközönség minden csalódástól.

A czég fennáll egy félszázad óta és e szakmában a legjobb hirnévnek örvend és szolid készitményei több világ- és iparkiállitáson ki lettek tüntetve.

Vidéki megrendelések könnyen eszközölhetők, a mennyiben elegendő, ha a fiu korát, a kivánt árt és szövetszint velem közlik, mely után a legjobban megfelelőt küldöm.

FIU DIVATRUHÁK

(3—12 éves fiuk részére).

Czélszerü iskolai öltönyök.

5—12 éves fiuk részére sötét és szürke Cheviot vagy Lodenből 4—6 frt

jobb minőség . . . . . 6—10 frt

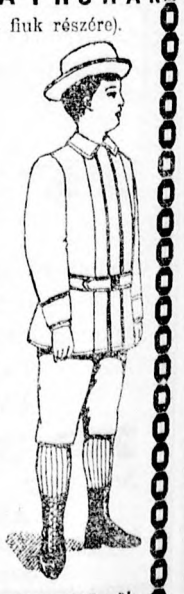

Tengerész (Marine)-öltönyök.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben főpostával szemben.